

Lovbestemte meldinger

Petter Schou

Christian Bjelke

Helsedirektoratet har nå laget en oversikt på hjemmesidene om relevante lover, forskrifter, denne inneholder også veiledere, en del elektroniske skjemaer ol.:

[Helsedirektoratet - lover](#)

Aktuelle lover og forskrifter:

[Lov om helsepersonell m.v. \(helsepersonelloven\)](#)

Loven regulerer yrkesutøvelsen til helsepersonell, herunder helsepersonells plikter og ansvar.

[Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. \(spesialisthelsetjenesteloven\)](#)

Loven inneholder regler om ansvar, plikter, rettigheter og organisering for virksomhet og spesialister som yter spesialisthelsetjeneste, det vil si bestemmelser på systemnivå.

[Lov om pasient- og brukerrettigheter \(pasient- og brukerrettighetsloven\)](#)

Loven gir pasient og brukere rettigheter overfor helse og omsorgstjenesten og skal sikre at pasienter og brukere får lik tilgang på helse og omsorgstjenester av god kvalitet.

[Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. \(helse- og omsorgstjenesteloven\)](#)

Loven inneholder regler om kommunens overordnede ansvar for helse og omsorgstjenester til alle som oppholder seg i kommunen.

[Lov om svangerskapsavbrudd \(abortloven\)](#)

Loven omhandler kvinners rett til svangerskapsavbrudd, samt pliktene helsepersonell og sykehus har i forbindelse med veiledning av kvinnen, selve abortinngrepet og oppfølging i etterkant

[Lov om forbud mot kjønnslemlestelse \(kjønnslemlestelsesloven\)](#) - kun tilgjengelig i Lovdata PRO

Loven forbyr alle former for kjønnslemlestelse.

[Lov om behandling av helseopplysninger ved ytelse av helsehjelp \(pasientjournalloven\)](#)

Trådte i kraft 1.1.15

[Lov om vern mot smittsomme sykdommer \(smittevernloven\)](#)

Lovens formål er å verne befolkningen mot smittsomme sykdommer ved å forebygge dem og motvirke at de overføres i befolkningen, samt motvirke at slike sykdommer føres inn i Norge eller føre ut av Norge til andre land.

[Lov om sterilisering \(steriliseringsloven\)](#)

Loven regulerer alle begjæringer eller søknader om operasjon eller annet inngrep som tar sikte på å oppheve en persons forplantningsevne(sterilisering) eller kjønnsdrift (kastreling)

Lovbestemte meldinger:

1. **[Lov om pasient- og brukerrettigheter \(pasient- og brukerrettighetsloven\) - Kapittel 4. Samtykke til helsehjelp](#)**

2. **[Lov om helsepersonell m.v. \(helsepersonelloven\) § 35 Melding om fødsler](#)**

[Folkehelseinstituttet - Medisinsk fødselsregister - helseregister over fødsler i Norge](#)

Landets fødeinstitusjoner skal melde alle fødsler til folkehelseinstituttet ved medisinsk fødselsregister. Meldingen skal skje elektronisk.

3. **[Lov om helsepersonell m.v. \(helsepersonelloven\) - § 36 Melding om dødsfall](#)**

Leger skal gi erklæring om dødsfall som de blir kjent med i sin virksomhet. Dødsmelding (IK-1025 B) skal fylles ut og sendes tingretten

[Folkehelseinstituttet - Slik skal dødsmeldingen fylles ut](#)

Er det grunn til å tro at dødsfallet er unaturlig skal legen melde fra til politiet personlig eller telefonisk

[Forskrift om leges melding til politiet om unaturlig dødsfall o.l.](#)

Også på sykehus skal vakthavende lege varsle politiet umiddelbart telefonisk ved slik mistanke. NB! Pasienten og evt. utstyr skal ikke fjernes eller flyttes før politiet gir tillatelse til dette!

4. **[Melding om betydelig personskade og dødsfall](#)**

(Helsepersonelloven § 38 (ikke i bruk!). (Spesialisthelsetjenesteloven § 3-3a)

Helseforetak og virksomheter som har avtale med helseforetak eller regionale helseforetak har plikt til å varsle Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser som skjer i spesialisthelsetjenesten. Med alvorlig hendelse menes dødsfall eller betydelig skade på pasient hvor utfallet er uventet i forhold til påregnelig risiko. Undersøkelsesenheten ble etablert som en prøveordning på to år fra 1. juni 2010 og ble lovfestet fra 1. januar 2012.

[Undersøkelsesenheten – varsel om alvorlige hendelser i spesialisthelsetjenesten](#)

5. **[Melding om uønsket hendelse i spesialisthelsetjenesten \(§ 3.3 i spesilisthelsetjenesteloven\)](#)**

Helseinstitusjon som omfattes av denne loven, skal uten hinder av taushetsplikt straks sende melding til Nasjonalt kunnskapssenter for

helsetjenesten om betydelig personskade på pasient som følge av ytelse av helsetjeneste eller ved at en pasient skader en annen. Det skal også

meldes fra om hendelser som kunne ha ført til betydelig personskade. Meldingen skal ikke inneholde direkte personidentifiserende opplysninger.

[Meld uønsket hendelse](#)

6. **Melding om svikt i medisinsk utstyr på helseinstitusjoner (c) (Lov og forskrift om svikt i medisinsk utstyr (Spesialisthelseloven § 3-3)**

Melding både til HD og DSB

[Lov om medisinsk utstyr](#)

[Forskrift om medisinsk utstyr](#)

[Forskrift om medisinsk utstyr - Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser - VI. Meldeplikt](#)

<http://www.lovddata.no/for/sf/hd/hd-19950112-0025.html>

[Melding om feil og uønskede hendelser med elektromedisinsk utstyr](#)

[Meld feil og uønsket hendelse med medisinsk utstyr](#)

- a. Feil ved utstyr som er på markedet, skader, uhell og svikt der medisinsk utstyr er eller kan ha vært involvert skal uten unødig opphold meldes til **Hesledirektoratet**.
- b. Alvorlige hendelser, der man konkluderer med at tilsynsmyndigheten bør involveres hurtig, meldes uten opphold. Er hendelsen mindre alvorlig og man anser at tilsynsmyndigheten ikke behøver å involveres umiddelbart, skal det gis en telefonisk melding senest påfølgende virkedag.

Beskjed per telefon gis til:

DSB ved dødsfall som har sammenheng med elektromedisinsk utstyr på tlf. 33 41 25 00 senest påfølgende virkedag.

Ved hendelser som det forventes at sakkyndige skal granske, skal man sørge for å sikre alt utstyr som er involvert. Dette inkluderer også emballasje og oppstilling for øvrig.

7. **Melding om bivirkninger**

<http://www.legemiddelverket.no/templates/InterPage15969.aspx?filterBy=CopyToMedecs>

<http://www.relis.no/Bivirkninger/Legemiddelovervaking>

Ved betydelig personskade eller dødsfall gjelder meldeplikt som beskrevet over Ved bivirkning av legemiddel skal legen som har ansvar for behandling av pasienten sende melding på eget skjema til Relis i egen region

8. **Sterilisering (Lov om sterilisering § 13, § 14 med forskrifter)**

[Lov om sterilisering \(steriliseringsloven\)](#)

Rapporteringen gjelder nå kun de steriliseringer som skal nemd behandles, se veileder:

[Steriliseringsloven](#)

9. **Svangerskapsavbrudd (Lov om svangerskapsavbrudd m/forskrifter)**

[Lov om svangerskapsavbrudd \(abortloven\)](#)

Landets helseinstitusjoner som utfører svangerskapsavbrudd har ansvar for å melde opplysninger om svangerskapsavbruddet og om behandlingen av kvinnens begjæring. Informasjonen skal meldes til Folkehelseinstituttet ved avdeling for Medisinsk fødselsregister (MFR).Skjema og info finnes hert:

[Melding om svangerskapsavbrudd til Abortregisteret](#)

Sykehus og institusjoner som er godkjent for å utføre svangerskapsavbrudd skal hvert år underrette eier om det antall personer innen hver gruppe av helsepersonell som er gitt fritak av samvittighetsgrunner. Underretningen skal videre angi antall personer innen hver gruppe som til en hver tid står til rådighet ved utførelsen av svangerskapsbrudd, samt ubesatte stillinger innen hver gruppe

10. **Opplysninger til barneverntjenesten (Helsepersonelloven § 33)**

[Lov om helsepersonell m.v. \(helsepersonelloven\) - § 33 Opplysninger til barneverntjenesten](#)

Helsepersonell har plikt til å gi opplysninger til barnevernet av eget tiltak og etter pålegg fra barnevernet når det er grunn til å tro at barn blir mishandlet i hjemmet, eller at det foreligger andre former for omsorgssvikt Helsepersonell som har plikt til å gi opplysninger av eget tiltak, må selv vurdere hvilke opplysninger som er relevante, og ha et sikkert grunnlag for sin antagelse før opplysninger gis. Opplysningsplikten går ikke lenger enn det som er nødvendig for formålet

Når barnevernet gir pålegg til helsepersonell, må det angis og begrunnes hvilke opplysninger som anses relevante Helsepersonell må altså alltid vurdere om vilkårene for å gi opplysning er til stede. Pålegg om å gi opplysninger kan påklages til fylkesmannen. I helseinstitusjoner skal det utpekes en person som har ansvaret for utlevering av slike opplysninger

11. **Opplysninger til sosialtjenesten (Helsepersonelloven § 32)**

[Lov om helsepersonell m.v. \(helsepersonelloven\) - § 32 Opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten](#)

Den som yter helsehjelp skal være oppmerksom på forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenesten, og av eget tiltak gi opplysninger etter samtykke fra pasienten, eller så langt opplysninger kan gis uten hinder av taushetsplikten Av eget initiativ eller etter pålegg skal helsepersonell gi opplysninger til sosialtjenesten, når det er grunn til å tro at en gravid misbruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade. Her er en ikke underlagt taushetsplikt, men bør informere pasienten før opplysningene gis

Pålegg om å gi opplysninger kan innklages til fylkesmannen I helseinstitusjoner skal det utpekes en person som har ansvaret for utlevering av slike opplysninger

12. **Melding og varsling av smittsomme sykdommer (Lov om vern mot smittsomme sykdommer, MSIS og Tuberkuloseforskriften)**

[Lov om vern mot smittsomme sykdommer \(smittevernloven\)](#)

[Hjemmelsregister](#)

[MSIS - Meldingssystem for smittsomme sykdommer](#)

[Lovverk og smittevern - veileder for helsepersonell](#)

13. **Meldinger til Kreftregisteret (Kreftregisterforskriften)**

<http://www.lovddata.no/for/sf/hd/hd-20011221-1477.html>

[Om Kreftregisteret](#)

[Nasjonalt kvalitetsregister for gynekologisk kreft](#)

Internettlinker

[Helsetilsynet.](#)

Oversikt over alle lover og forskrifter og linker til lovdata.
Folkehelseinstituttet – smittevern.
Kreftregisteret.

Referanser

© Veileder i gynekologi 2009